

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudců JUDr. Magdaleny Ježkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **OSMPB, občanské sdružení**, se sídlem Teplice, St. Duchcovská 404/75, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem Brno, Masarykova 31, jako nástupci Finančního ředitelství v Hradci Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové ze dne 11. ledna 2012, č.j. 321/12-0300-607013, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové 11. ledna 2012, č.j. 321/12-0300-607013, a rozhodnutí Finančního úřadu v Holicích ze dne 14.1.2011, č.j. 149/11/249970605420, se z r u š u j í pro nezákonnost.**
- II. **Finančnímu úřadu pro Královehradecký kraj se n a ř i z u j e poskytnout žalobci do pěti dnů od právní moci tohoto rozsudku informace požadované žalobcem v jeho žádosti ze dne 31. prosince 2010, a to seznam daňových subjektů, u kterých byla v roce 2009 uzavřena daňová kontrola, provedená Finančním úřadem v Holicích.**
- III. **Žalovaný n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

IV. Žalobci se náhrada nákladů ne p ř i z n á v á

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 11.1.2012, č.j. č.j. 321/12-0300-607013, Finanční ředitelství v Hradci Králové (dále jen „žalovaný“) zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo rozhodnutí Finančního úřadu v Holicích (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 14.1.2011, č.j. 149/11/249970605420. Tímto rozhodnutím správce daně odmítl žádost podanou žalobcem dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím v platném znění (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) o poskytnutí seznamu daňových subjektů, u kterých byla v roce 2009 uzavřena daňová kontrola prováděná Finančním úřadem v Holicích.

Povinný subjekt odmítl žádost žalobce s odkazem na ust. § 10 a 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím a § 24 zákona č. 337/1992 Sb., zákona o správě daní a poplatků v platném znění (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), která citoval. Další omezení práva na informace shledal v ust. § 11 odst. 3 zákona 109/1999 Sb. Podle povinného subjektu jsou požadované informace informacemi o majetkových poměrech konkrétních osob získané na základě zákona o daních.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí především nesouhlasil s tvrzením žalobce, že informace o tom, že některá osoba je nebo byla daňovým subjektem a byla u ní provedena daňová kontrola nic nevypovídá o jejich majetkových poměrech a povinná mlčenlivost je prolomena ust. § 19 citovaného zákona. Žalovaný tvrdil, že povinný subjekt vycházel z rozhodnutí Ústavního soudu ČR č.j. 1832/2007, podle kterého musí při zahájení daňové kontroly existovat konkrétními skutečnostmi podložené podezření, že kontrolovaný daňový subjekt zřejmě nesplnil svoji daňovou povinnost, nebo ji splnil v menší míře než měl. Povinný subjekt by poskytnutím požadovaného seznamu daňových kontrol za rok 2009 prolomil ustanovení § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím, protože by již uvedením jmen fyzických nebo právnických osob uváděl jejich majetkové poměry. Takové osoby totiž musely podléhat nějaké dani, protože podávaly daňové přiznání či hlášení a uváděly skutečnosti svědčící pro stanovení daňové povinnosti. Ta vypovídá o majetkových poměrech, protože jedná např. o nakládání s majetkem (smlouva kupní a darovací), pobírání příjmů, vykazování nákladů, poskytování služeb atd.

Žalovaný dále zdůraznil, že daňová kontrola se provádí podle daňových zákonů, při ní povinný subjekt (jako správce daně) získává informace o majetkových poměrech daňových subjektů. Procesní daňový předpis, kterým je zákon o správě daní a poplatků, ukládá v § 24 povinnou mlčenlivost o všem, co se při daňovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděl o majetkových poměrech daňového subjektu jak osobních, tak i souvisejících s podnikáním. Výjimkou jsou je ty informace, které jsou dostupné z informačních systémů veřejné správy (např. seznam plátců daně z

přidané hodnoty a spotřební daně). Žalovaný dospěl k závěru, že nedošlo k prolomení § 19 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle žalovaného žalobcem požadovaná informace předpokládá, že daňový subjekt uvedl údaje svědčící o jeho majetkových a osobních poměrech, které mají vliv na výši jeho daňové povinnosti, tyto informace mohly být povinným subjektem po zpracování vyhodnoceny jako informace s rizikem nesprávnosti u plnění daňových povinností a proto byla provedena daňová kontrola. Pod ustanovení § 11 odst. 3 lze podle žalovaného podřadit i registrační a vyhledávací činnost. Je nutné si uvědomit, co všechno zahájení daňové kontroly předcházelo. Z požadované informace by vyplynulo, který orgán prováděl kontrolu, o jakou kontrolu se jednalo a dle jakých právních předpisů, u jakého subjektu byla kontrola provedena a rok jejího ukončení. Z toho dle žalovaného plyne, že se jedná o celkovou informaci o počátku až po uzavření daňové kontroly. Pokud povinný subjekt odmítl poskytnout žalobci požadované informace, žalovaný v jeho postupu neshledal pochybení.

Žalobce ve včas podané žalobě namítal chybnou aplikaci ust. § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím a tvrdil, že vzhledem k recentní judikatuře Nejvyššího správního soudu a Ústavního osudu nelze mít za to, že samotné zahájení resp. provedení daňové kontroly dokládá existenci důvodného podezření na porušení právních předpisů ze strany kontrolovaného subjektu.

Podle žalobce zákonným důvodem pro odmítnutí žádosti nemůže být ani povinnost mlčenlivosti uložená pracovníkům správce daně zákonem o správě daní a poplatků, neboť podle § 19 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušením povinnosti zachovat mlčenlivost uloženou zvláštními zákony. V závěru navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a uložil mu poskytnout informace v požadovaném rozsahu.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 29.2.2012 namítal, že v žalobě je jako žalobce označeno občanské sdružení a jako jednatel je uveden a podepsán pan Jan Matějka. V žalobě ale není uvedeno, na základě jakých dokumentů tato osoba jedná jménem žalobce, případně zda není jeho jednatelství nějakým způsobem omezeno. Odkázal na ust. § 65 zákona č. 150/2002 Sb., kde je definována aktivní legitimace k podání žaloby. Zdůraznil, že prvoinstančním rozhodnutím ve spojení s napadeným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto o žádosti občanského sdružení a pouze do jeho práv mohlo být zasazeno. Účastníkem řízení je proto občanské sdružení. Pokud by aktivní legitimace k podání žaloby byla prokázána, žalovaný setrval na svém rozhodnutí a odvolal se na důvody uvedené v jeho odůvodnění. Navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s.ř.s."). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když souhlas žalobce i žalovaného s takovým postupem byl dán za dodržení

podmínek stanovených ve větě druhé zmíněného zákonného ustanovení. O věci usoudil následovně.

Především se zabýval námitkou, zda byl pan Jan Matějka oprávněn jednat za žalobce. Žaloba podaná jménem OSMPB, občanské sdružení byla opatřena razítkem tohoto sdružení a podepsána panem Janem Matějkou. Pod jeho podpisem je uvedeno „Jan Matějka, jednatel OSMPB, občanské sdružení“. Jak vyplývá z obsahu správního spisu pan Jan Matějka za žalobce jednal již v průběhu řízení před povinným subjektem i žalovaným a žádný z těchto orgánů jeho oprávnění nezpochybil, ani nepokládal za nutné ho ověřovat. Žalovaný ani ve svém vyjádření k žalobě neuvedl žádný konkrétní důvod, který ho vedl k vyjádření těchto pochybností. Krajský soud v reakci na námitku žalovaného vyzval žalobce, aby oprávnění pana Jana Matějky doložil. Ten reagoval předložením usnesení rady č. 01/2006 ze dne 16.6.2006, podle kterého byl jednatelem sdružení zvolen Jan Matějka (založeno ve spise 31 Af 8/2012 zdejšího soudu). Platnost tohoto usnesení stvrdili svými podpisy S. P. a J. B. Krajský soud proto pochybnosti žalovaného týkající se procesní legitimace neshledal důvodnými.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce podáním ze dne 31.12.2010 žádal Finanční úřad v Holicích o poskytnutí seznamu daňových subjektů, u kterých byla tímto finančním úřadem v roce 2009 uzavřena daňová kontrola. Správce daně svým rozhodnutím ze dne 14.1.2011, č.j. 149/11/249970605420, žádost odmítl.

Jak lze vysledovat ze shora podaného, bude na krajském soudu posoudit otázku zachování rovnováhy mezi dvěma ústavně zaručenými právy, a to práva na informace dle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a práva jiných osob na ochranu soukromí dle jejího čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 3. K této otázce zaujal názor Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 9.2.21998, sp.zn. IV ÚS 154/97, kde konstatuje, že při střetu „základních práv, které stojí na stejné úrovni, bude vždy věcí nezávislých soudů, aby s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu pečlivě zvážily, zda jednomu právu nebyla bezdůvodně dána přednost před právem druhým“.

Krajský soud se proto nejprve zaměřil na posouzení skutkového základu tohoto sporu. Jak vyplývá ze žádosti o poskytnutí informací podané žalobcem, ten žádal pouze o poskytnutí seznamu daňových subjektů, u nichž byla v roce 2009 ukončena daňová kontrola. Žalovaný proti poskytnutí těchto informací vznesl řadu argumentů, které byly shora popsány. Především argumentoval rozhodnutím Ústavního soudu ČR, č.j. 1832/2007, podle kterého musí při zahájení daňové kontroly existovat konkrétními skutečnostmi podložené podezření, že kontrolovaný daňový subjekt zřejmě nesplnil svoji daňovou povinnost, nebo ji splnil v menší míře než měl.

K tomu krajský soud podotýká, že zmíněný nálezn byl vydán dne 18.11.2008 a vyhlášen dne 18.12.2008. Nejvyšší správní soud však následně ve věci zaujal odlišné stanovisko, a to ve svém rozsudku ze dne 3.12.2009, č.j. 1 Aps 2/2009-52, a tím se v převážné míře řídily i krajské soudy. I kdyby kontroly ukončené v roce 2009

byly zahájeny až po datu 18.12.2008, což je značně nepravděpodobné, a ve všech případech finanční úřad kontrolu zahájil v intencích požadovaných Ústavním soudem, nelze dle názoru krajského soudu z těchto okolností dovozovat nic o majetkových či osobních poměrech kontrolovaných daňových subjektů. Skutečnost, že takto zahájená daňová kontrola byla uzavřena, nevypovídá nic o tom, zda vůbec bylo výsledkem kontroly i doměření daně a už vůbec ne jaká byla daňová povinnost kontrolovaných subjektů.

Žalovaný argumentoval, že poskytnutím jmen fyzických nebo právnických osob u nichž byla ukončena daňová kontrola by povinný subjekt uváděl jejich majetkové poměry. Takové osoby totiž musely podléhat nějaké dani, protože podávaly daňové přiznání či hlášení a uváděly skutečnosti svědčící pro stanovení daňové povinnosti, která vypovídá o majetkových poměrech, protože sleduje např. nakládání s majetkem (smlouva kupní a darovací), pobírání příjmů, vykazování nákladů, poskytování služeb atd. S tímto hodnocením se krajský soud nemůže ztotožnit. Poskytnutím požadovaných informací se žalobce může dozvědět je to, že jmenovaná osoba byla daňovým subjektem a její daňová povinnost byla ze strany finančního úřadu podrobena kontrole. Vzhledem k tomu, že jen nepatrný počet obyvatel není plátcem nebo poplatníkem nějaké daně (daně z příjmů včetně daně ze závislé činnosti, dani z přidané hodnoty, spotřební dani, dani z nemovitosti, dani dědické darovací nebo dani z převodu nemovitostí), poskytnutí požadovaných informací nemůže sdělit nic, co by nebylo obecně známo. Navíc je nepochybné, že údaje o tom, že je někdo podnikajícím subjektem s daňovou povinností lze získat i z jiných zdrojů. Jedná se o evidence veřejně přístupné, např. obchodní rejstřík pokud jde o právnické osoby a živnostenský rejstřík u osob fyzických. Tyto seznamy mohou být překrývány seznamem osob registrovaných k dani z přidané hodnoty nebo ke spotřební dani, které jsou rovněž zpřístupněny k veřejnému nahlédnutí. O tom, že by požadované informace jakkoliv vypovídaly o majetkových poměrech daňových subjektů, se krajský soud nedomnívá. Naopak je názoru, že informace poskytnuté dle žádosti žalobce vypovídají především o rozsahu a zaměření kontrolní činnosti finanční správy nikoliv o majetkových či osobních poměrech daňových subjektu. Veřejný zájem na získání informací o rozsahu, rychlosti a efektivnosti činnosti veřejné správy, konkrétně finančních orgánů, v posuzovaném případě převažuje, a zároveň nijak neohrožuje práva jiných osob (v posuzovaném případě daňových subjektů u nichž byly v roce 2006 ukončeny daňové kontroly) na ochranu soukromí.

Na základě shora uvedeného krajský soud neshledal důvody pro odmítnutí žádosti žalobce ze dne 31.12.2010 o poskytnutí shora specifikovaných informací a proto dle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti. Povinnému subjektu, kterým je od dle zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, od 1.1.2013 **Finanční úřadu pro Královehradecký kraj** jako nástupce Finančního úřadu v Holících uložil, aby požadované informace poskytl a určil mu k tomu náhradní lhůtu v délce pěti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení před krajským soudem měl žalobce úspěch, náhradu nákladů řízení však nepožadoval a krajský soud ani nezjistil, že by mu nějaké náklady vznikly. Vzhledem k tomu bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve výroku III. a IV. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.)

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ke Krajskému soudu v Hradci Králové.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 31. ledna 2013

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu